

Exercici 3

[2 punts: 0,5 punts per cada qüestió]

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions que es plantegen a continuació.

[...] Fa dues dècades el món era un lloc molt diferent. Brendel estava arribant al final de la seva llegendaria carrera com a pianista dalt dels escenaris i exercia en qualitat de gran ambaixador al teclat de la música centreeuropea, especialment de Schubert i de Beethoven, de qui sempre es va proclamar servidor. Una carrera construïda lentament i sense les qualitats aparents dels genis que trucaven a la porta de l'èxit precoç. «No era cap nen prodigi, ni el millor en solfeig, ni tampoc era jueu», sol dir fent broma. «N'hi ha que tenen una gran memòria; d'altres, un do especial per a dur la ment als dits i una afinació perfecta. Tot això hi ajuda, però no constitueix el requisit necessari per a ser un gran músic. Pot fins i tot arribar a perjudicar, perquè fa que tot s'esdevingui massa ràpid.»

Davant del fet que, avui, si ets pianista i no triomfes als vint-i-tants, sembla que ja no siguis ningú, Brendel opina: «És una situació molt desgraciada. Hi ha una gran diferència en relació amb els violinistes. Ells solen començar com a nens prodigi, i ja poden fer coses extraordinàries quan són adolescents. Per als pianistes, però, la cosa és diferent: el que han de controlar és més complex. Si vostè vol analitzar com algú toca un passatge lent d'una sonata de Beethoven, esperi als trenta-cinc anys. Per arribar al cor del que un pianista és capaç de fer, val més que esperi que aquest es trobi entre els quaranta i els seixanta anys. No crec en l'èxtasi col·lectiu pel que fa a aquests debuts.»

Potser la tècnica se situa per damunt de tot. «Sempre hi haurà un tipus de públic que quedarà impressionat davant d'interpretacions plenes de bravura, que sonin tan ràpid i fort com sigui possible. En l'actualitat, els estàndards tècnics són més alts que mai, però el perill dels qui poden tocar de pressa és que no sàpiguen tocar a poc a poc», afirma Brendel.

Brendel va combinar des de l'adolescència la seva tasca com a pianista amb la pintura, la poesia i l'escriptura. Tot aquest bagatge li va permetre un atansament més cerebral vers la música que el mostrat per alguns dels seus col·legues, però Brendel no creu en la interpretació intel·lectual de les composicions. «No es tracta d'analitzar primer una obra i després tocar-la. Contràriament, és més fructífer que l'estudi, la toquis, i després pensis de què va i com està construïda. No obstant això, sempre hi ha uns límits que sovint són menystinguts i que destrueixen tot aquest procés», opina. «Si ets un intèrpret, no pots dir al compositor què és el que ha compost. T'has de limitar a prendre el seu missatge de manera precisa i deixar que sigui la mateixa peça la que digui què és. S'ha de llegir la música i entendre tota la informació que conté. I això és molt difícil; la majoria d'intèrprets pensen que això és secundari i creuen que han de tocar una peça tal com la senten, tan intensament com sigui possible. Has d'utilitzar els teus sentiments, però sempre en el context de la música i de l'obra.»

El pianista ha demanat fer l'entrevista en un lloc on no hi hagi soroll. L'audiòfon li fa males passades i li costa de seguir la conversa si hi ha interferències ambientals. «Estic molt agraït quan hi ha silenci, silenci total. És la base de la música, no d'aquella que serveix d'entreteniment. Jo respecto el silenci tant com el so.»

Ja han passat vuit anys des que va abandonar els escenaris, però no els troba gens a faltar. Tampoc l'instrument. Escriu (fa molt poc ha acabat un assaig sobre el dadaisme), viatja per fer conferències i assessora quartets de corda. Després de seixanta anys fent concerts, la música roman ara només dins del seu cap. A vegades, fins i tot l'assalta durant la nit i ell aprofita aquests moments, ens diu, per a corregir errors detectats en les seves pròpies interpretacions.

Acabats els concerts, també han quedat silenciats els aplaudiments del públic («a vegades el públic embogia amb un concert sense res d'especial que fos destacable i l'endemà no responia a una actuació que per a mi era molt superior») i la veu dels crítics. «Aquest tema és delicat», diu Brendel fent broma. «Li diré tres coses sobre els crítics. En primer lloc, sento certa gratitud cap a ells; van acollir molt bé el meu primer recital i això va significar molt per a la meua carrera i per a la meua mare. En segon lloc, els tinc respecte, sobretot quan s'enfronten amb la música contemporània i l'expliquen de tal manera que fan que el públic s'hi interessi. I, finalment, miro els crítics amb un gran escepticisme quan es pensen que són déus.»

Els seus problemes d'audició també han complicat l'afició de Brendel pels concerts d'altres intèrprets. «Però encara puc escoltar correctament un violí si té el timbre i el to adequats. Per això m'entusiasmen els violinistes, i penso que vivim una època daurada per a aquests intèrprets —més que per als pianistes—, especialment si es tracta d'intèrprets femenines.»

Traducció i adaptació fetes a partir del text de

Daniel VERDÚ. «Alfred Brendel: “Vivimos una época dorada para los violinistas, no tanto para los pianistas”».

El País [en línia] (2 desembre 2016)

1. Per què és tan difícil, segons Brendel, ser un bon pianista?

2. D'acord amb Brendel, una interpretació ha de ser completament lliure?

3. Quina és, segons aquest cèlebre pianista, la funció principal d'un crític?

4. Què ha suposat per a Brendel la seva sordesa?